

Vore Jordemødre før, nu og i Fremtiden.

I Medicinalkommissionens Betænkning angaaende Jordemødervæsenets Ordning fortælles, som Indledning, om Forholdene i gamle Dage, da Jordemodernæringen var en ganske fri Næring, og Kvinder kunde optræde som Fødselshjælpersker uden at have modtaget nogen som helst Undervisning. Den første Undervisning, der indførtes for Jordemødre, angik deres moralske og kristelige Optræden, idet Christian IV ved en Forordning af 1607 overdrog Præsterne at give sådanne Kvinder den fornødne Uddannelse. Faglige Kundskaber krævedes slet ikke, før det lykkedes den bekendte Læge, Thomas Bartholin, at faa udvirket, at Jordemødre skulde modtage Undervisning af Læger, inden det blev tilladt dem at praktisere. Alligevel var det længe Jordemødrenes moralske og kristelige Vandel og Optræden, der betragtedes som Hovedsagen. I Christian V's Danske Lov, jfr. Kirkeritualet af 25. Juli 1685, hedder det, at „der skal af Magistraten i Købstæderne og Amtmanden paa Landet beskikkes ærlige og gudfrygtige Kvinder, som forstaa sig paa det Embede og med deres Sognepræsts Attest beviser, at de er af et godt og kristeligt Levned. Før end de antages, skal de af erfarne Medicis eller Chirurgies eksamineres og overhøres... og gives Brev paa, at de maa lade sig bruge hos Barselkvinder, naar det begæres.“ I det nævnte Ritual omhandles ellers væsentlig kun de religiøse Pligter overfor Barselkvinder og Barn. 1673 afholdtes for første Gang Jordemodereksamen her i Landet.

For at kunne skaffe et tilstrækkeligt Antal Jordemødre Landet over gik man efterhaanden over til at give dem fast, aarlig Løn, men først ved Reskript af 29. April 1791 blev det fastsat, at de skulde have en bestemt Løn af dem, de betjente.

Jordemødrenes Stilling har alligevel som bekendt gennem mange Aar givet Anledning til bestandige Klager, og det er fornemmelig de elendige Lønvilkaar, der er klaget over. Den faste Løn

for Distriktsjordemødre har siden Lov af 1893 været 130—160 Kr. aarlig med Alderstillæg indtil 85 Kr. og 60—80 Kr. i Huslejegodtgørelse. Ogsaa den fastsatte takstmæssige Betaling er urimelig lav og alene ordnet efter Hensyn til Jordbrugere. Den andrager for Husmænd 2 Kr., for Indsiddere 1 Kr. For en saa ussel Betaling kan en Jordemoder risikere, at komme til at tilbringe et Døgn og derover hos en Barselpatient. Pensionen, som tilstaas hende efter 20 Aars Virksomhed er kun 300 Kr., og altsaa ingenlunde i Stand til at sikre hendes Alderdom.

Det foreliggende Kommissionsforslag stiller Jordemødrene en gennemgribende Bedring af deres Forhold i Udsigt. En Distriktsjordemoder skal i Følge det have i Løn mindst 500 Kr. aarlig med Alderstillæg hvert 4de Aar af 50 Kr. indtil 700 Kr. Desuden skal de have en passende fri Bolig og om mulig Telefon. Reservejordemoderen skal have mindst 200 Kr. aarlig i fast Løn og 3 Kr. for hver Dag, hun gør Tjeneste for Distriktsjordemoderen.

Distriktsjordemoderens Pension skal ingensinde kunne andrage over 650 Kr. eller under 300 Kr.

Som man ser, betyder Forslaget en ikke ringe Forandring til det bedre, hvis det vedtages af Rigsdagen i denne Skikkelse. Jordemødrene har da ogsaa haft deres Indflydelse paa Udarbejdelsen, idet „Den almindelige danske Jordemoderforening“ har valgt 3 Repræsentanter til Medicinalkommissionen, nemlig Fru Anna Hansen, København, Fru Martha Kattrup, Kerteminde, og Fru Johanne Petersen, Glostrup.

Det er et glædeligt Tidernes Tegn, at man ikke har villet ordne denne Sag udenom Jordemødrene, men har givet disse Lejlighed til selv indenfor Kommissionen at fremføre deres Ønsker, og det har sikkert ogsaa været Kommissionen en Hjælp under Arbejdet at kunne faa Jordemødrene selv i Tale, thi „den véd bedst, hvor Skoen trykker, som har den paa.“

Indsendte Andragender.

Skolekøkkenundervisning.

Dansk Kvindesamfunds Fællestyrelse har i Februar d. A. indgivet Andragende til Regering og Rigsdag om, at der ved Lov maa blive indført Undervisning i Sundhedslære, Næringsmiddellære med Husholdningsregning og Regnskab i alle Danmarks Folkeskoler med 1 Time ugentlig Undervisning i hvert af disse Fag i de 2 sidste Aar af Barnets skolepligtige Alder baade for Drenge og Piger; ligeledes om, at der maa blive indført en 2-aarig praktisk Skolekøkkenundervisning for Piger i alle Folkeskoler med købstadmæssig Skolevæsen, samt 1 Aars praktisk Skolekøkkenundervisning for Drenge.

Haandgerningsundervisning.

D. K.s Fællestyrelse har i Februar d. A. indgivet Andragende til Regering og Rigsdag om, at der ved Lov maa blive indført Undervisning i Haandgerning ved alle Landets Folkeskoler saavel for Piger som for Drenge, for de sidstes Vedkommende i mindst 1 Aar af Skoletiden.

Husmandsloven.

D. K. Fællestyrelse har i Februar Maaned indgivet Andragende til Landbrugsministeren og Formanden for det af Folketinget nedsatte Udvalg ang. Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug om, at Ordet „ugift“ i Forslaget maa udgaa, saaledes at ogsaa gifte Kvinder kan komme i Betragtning i Henhold til denne Lov.

Syerskernes Kaar.

I Kolding har der den 5. Marts været afholdt et Protestmøde mod et Firma der i Byen, som under Trusel om Afskedigelse skal have hindret sine Syersker i at slutte sig sammen i en Fagforening.

Da Syerskernes Organisationsbestræbelser ligesom deres faglige Uddannelse altid har haft Dansk Kvindesamfunds fulde Sympati, vil vi søge nærmere Underretning om ovennævnte beklagelige Forhold og maaske i næste Nummer af Bladet komme tilbage hertil.